gemeente Nijkerk

Gemeenteraad van Nijkerk
Postbus 1000
3860 BA NIJKERK

Uw brief van	-	**Ons kenmerk**	108352
Uw kenmerk	-	**Bijlage**	1
Datum	15 november 2019	**Behandeld door**	Henk Krooi
Onderwerp	Reactie n.a.v. Brief TK Minister n.a.v. Inspectierapport jeugdbescherming	**Team**	Adviseurs Dagelijks Leven

21 NOV. 2019

Geachte heer/mevrouw,

Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u naar aanleiding van berichten in de pers over de brief van 15 november 2019 van Hugo de Jonge aan de Tweede Kamer naar aanleiding van het Inspectierapport over de jeugdbescherming.

Inleiding
Afgelopen weken is er in de media ruime aandacht voor de knelpunten die landelijk ervaren worden bij de uitvoering van de Jeugdwet. De inspectie is van oordeel dat kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd worden. Een en ander heeft er in geresulteerd dat afgelopen vrijdag de minister aangekondigd heeft de Jeugdwet op een aantal onderdelen aan te passen.
In dit memo reageren wij inhoudelijk op de brief van de minister. Daarnaast reageren we inhoudelijk op het net gepubliceerde rapport "Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd". Deze reactie is afgestemd met andere gemeenten in de jeugdhulpregio FoodValley. We willen graag nuanceren nu de samenwerking in jeugdhulpregio FoodValley goed verloopt.

Reorganisatie van de jeugdhulp: brief van de minister
De minister heeft in zijn brief van 7 november jl. aangegeven dat hij de jeugdregio's wil versterken door per wet meer duidelijkheid te scheppen over de inrichting en taken van de jeugdregio's. Ook gaat hij verkennen of het nodig is om aanvullende eisen te stellen aan de toegang.

Regionale en bovenregionale samenwerking
Wij begrijpen dat de voorstellen van de minister om de positie, inrichting en taken van de jeugdhulpregio verder vast te gaan leggen binnen de jeugdwet vragen oproepen. Op dit moment werken we als gemeente Nijkerk samen binnen jeugdhulpregio FoodValley. Met zeven gemeenten kopen wij alle vormen van specialistische jeugdhulp in. Aanbieders sluiten slechts één contract af en deze contracten kennen vervolgens ook geen einddatum. De zorgvormen (zoals pleegzorg, gezinshuizen en residentieel verblijf) die volgens de minister overgedragen moeten worden aan de

gemeente Nijkerk

regio, worden dus al regionaal ingekocht. De samenwerking verloopt erg goed. Zowel aanbieders als collega gemeenten zijn ondanks soms scherpe discussie tevreden over de wijze waarop we het in jeugdhulpregio FoodValley hebben georganiseerd. Uiteraard zijn er verbeterpunten en hebben we met elkaar te dealen met schaarste van zowel jeugdhulpverleners (krapte van de arbeidsmarkt) en middelen.
Naast de regionale samenwerking binnen jeugdhulpregio FoodValley wordt sinds 2015 ook samengewerkt op bovenregionaal niveau (Gelderse 7 jeugdhulpregio's). Het doel daarvan was om zo de hoog specialistische vormen van jeugdhulp, waaronder bijvoorbeeld Jeugdzorg Plus, gezamenlijk in te kopen en daarmee ook het contractbeheer gezamenlijk vorm te geven. Deze samenwerking is onvoldoende effectief omdat meerdere jeugdhulpregio's zich hieruit hebben teruggetrokken, waardoor feitelijk geen winst in transformatiedoelen behaald kan worden. Het is ons inziens dan ook zeer helpend en bovendien ook zeer gewenst dat de minister, vanuit zijn verantwoordelijkheid voor het stelsel, de noodzaak tot samenwerking zowel regionaal als bovenregionaal gaat vastleggen in de jeugdwet. Dat gaat ons als gemeente helpen om zo de hoog specialistische vormen van jeugdhulp beter in te kopen en ook op dit niveau te transformeren. Het wordt dan ook beter mogelijk om afspraken te gaan maken over beschikbaarheid. Dat is vooral nodig om zo wachtlijsten en wachttijden voor deze vormen van jeugdzorg te voorkomen. Liever hadden we gezien dat de minister hierbij explicieter had aangegeven dat regio's die nu al goed samenwerken, daarin verder ondersteund zouden worden. Nu worden alle jeugdhulpregio's over één kam geschoren.

Faire tarieven
Als gemeenten zijn we in het decentrale stelsel verantwoordelijk voor de inkoop van voldoende aanbod. Gemeenten kregen die taak gekoppeld aan bezuinigingen van zo'n 15%. Bij tariefstelling dienen we ons te baseren op een goede prijskwaliteitverhouding. De huidige wet verplicht ons al om reële tarieven te betalen. De aanscherping die de minister in een AmvB wil vorm geven, geeft een vreemd beeld. Enerzijds wil de minister de gemeenten dwingen om faire tarieven te betalen, anderzijds is hij niet bereid om structurele middelen op te hogen om deze tarieven ook te kunnen betalen.
Het komen tot deze goede verhouding doen we binnen Jeugdhulpregio FoodValley in samenspraak met aanbieders. Tarieven worden in het kader van Bestuurlijk Aanbesteden in diverse werkgroepen besproken en vervolgens via een Fysieke Adviestafel (FAT) voorgelegd aan het Bestuurlijk Overleg van de zeven samenwerkende gemeenten.
Zo is bijvoorbeeld net het traject om te komen tot nieuwe tarieven voor jeugdbescherming en jeugdreclassering met de Gecertificeerde Instellingen vrijwel afgerond. In de komende maanden worden de voorstellen uit de werkgroepen tijdens de FAT besproken. Bij de totstandkoming van deze tarieven is nauw overleg geweest met de instellingen en is rekening gehouden met de complexiteit en intensiteit van de inzet van jeugdbeschermers en jeugdreclasseerders.

Meer eenheid in de toegang
De minister overweegt een aantal nadere eisen te gaan stellen aan de gemeentelijke toegang. Deze nadere eisen zijn gebaseerd op de vijf basisfuncties die uit onderzoek door KPMG naar voren zijn gekomen.

De gemeentelijke toegang in Nijkerk wordt vormgegeven door de gebiedsteams. Deze zijn een open deur voor hulpvragen van inwoners en toegang tot het jeugdhulpaanbod. Ook worden door hen preventieve taken uitgevoerd. Preventie

gemeente Nijkerk

krijgt in het meerjarenplan Kind en gezinsvriendelijke gemeente Nijkerk een voorname rol.

Deze werkwijze sluit goed aan op de vijf basisfuncties uit het onderzoek van KPMG. Wij zien dan ook geen reden om het huidige beleid aan te passen.

Kortom, er is begrip voor de interventies van de minister. Echter, veel knelpunten die nu worden geconstateerd vinden hun oorzaak in de bezuinigingen op door het Rijk aan de gemeente beschikbaar gestelde middelen voor jeugdhulp. Wij zullen dan ook bij de minister blijven aangeven en er op aandringen dat met het aanpassen van het stelsel alleen de knelpunten niet kunnen worden opgelost en dat we als gemeente structureel meer middelen nodig zullen hebben.

Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd en geweld in de Jeugdzorg De inspectie Gezondheidszorg en Jeugd komt in haar rapport "Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd" tot het oordeel dat de wijze waarop de jeugdbescherming en jeugdreclassering nu wordt uitgevoerd niet acceptabel is en dat de ingezette verbetermaatregelen op korte termijn geen adequaat antwoord bieden. Dit is een hard oordeel die wij ons dan ook zeer aantrekken. Bestuurlijk en ambtelijk zijn wij met onze Gecertificeerde Instellingen (GI) in onze regio sinds de transitie intensief in gesprek. We herkennen het beeld van toenemende werkdruk, onverminderd hoge administratieve lasten en steeds complexere en intensieve casuïstiek. Het beeld dat wij als gemeente rechtelijke uitspraken naast ons neerleggen herkennen wij niet en wordt door onze belangrijkste GI, Jeugdbescherming Gelderland, niet herkend.
De regionale pilot Jeugdbescherming Dichterbij maakt werk van de gestelde knelpunten. In de pilot werken dec Gelderse regiogemeenten samen met alle partijen in de veiligheidsketen aan een verbetering van de huidige praktijk met als uiteindelijk doel dat kwetsbare kinderen optimaal bescherming krijgen.

Wachtlijsten jeugdhulp
De wachtlijsten en wachttijden bij onze aanbieders zijn ook binnen onze regio, net als elders in het land, onverminderd hoog. Met name de wachttijden voor specialistische GGZ zijn bij een aantal grote partijen nog steeds erg lang. De gemiddelde wachttijd bij bijvoorbeeld GGZ Centraal 12-14 weken. Bij Pro Persona blijven deze binnen de gestelde Treeknormen[1] en Eleos kent een gemiddelde wachttijd van 1 tot 11 weken. Ook moeten kinderen die tijdelijk of duurzaam uithuisgeplaatst worden vaak lang wachten op een geschikte plaats (pleegzorg of gezinshuis). Alleen bij crisis is dan direct een (tijdelijke) plek beschikbaar. In gevallen dat wij een bepaald aanbod missen om aan een specifieke hulpvraag te kunnen voldoen, gaan wij met specifieke aanbieders zogenaamde light-contracten aan. Dit zijn contracten tussen één cliënt en één aanbieder. We hebben op dit moment naast onze vaste contracten een bulk aan dit soort contracten. Hierdoor hebben wij altijd een dekkend aanbod in FoodValley. We hebben in FoodValley oog voor de wachtlijsten. De regionale Taskforce Wachtlijsten Jeugdhulp is vorig jaar gekomen tot een aantal maatregelen. Deze waren vooral gericht op het dragelijk maken van de wachttijd door inzet van overbruggingshulp en beschikbaarheid van de juiste expertise in het gezin tijdens het wachten. Daarnaast werken we als gemeente hard mee aan het werven van nieuwe pleeggezinnen en hebben we regionaal een module ontwikkeld om pleeggezinnen specifiek te ondersteunen als een uitplaatsing van een kind dreigt. We boeken op onderdelen resultaat maar erkennen ook dat de maatregelen tot op heden nog niet

[1] Algemene acceptabele wachttijden voor zorg in Nederland

gemeente Nijkerk

tot het gewenste resultaat hebben geleid. We gaan wederom met de aanbieders van jeugdhulp in gesprek op zoek naar oplossingen die werkzaam zijn.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

De secretaris,

de heer E. Donga

De burgemeester,

de heer mr. drs. G.D. Renkema